

Feb 2020

MÅNADSRAPPORT FEBRUARI

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Förvaltningsberättelse.....	4
Ekonomi.....	4

Sammanfattning

Socialnämnden prognostiserar ett underskott på -31 mnkr, varav -22 mnkr avser kommunfinansierade verksamheter (försörjningsstöd -20 mnkr och externa placeringar och öppna insatser -2 mnkr) och -9 mnkr avser resultatenheter (externa placeringar och öppna insatser för ensamkommande barn och unga).

Behovet av försörjningsstöd har fortsatt öka och ligger nu på i genomsnitt 1 106 hushåll per månad, vilket är en ökning med 140 hushåll i jämförelse med januari-februari 2019. Baserat på utvecklingen reviderar nämnden prognostiserat underskott för försörjningsstöd, kommunfinansierad verksamhet, från -14 mnkr till -20 mnkr.

För externa placeringar och öppna insatser prognostiseras ett underskott på -11 mnkr (ensamkommande barn och unga -9 mnkr samt före detta ensamkommande barn och unga som flyttats till kommunfinansierade verksamheter -2 mnkr). Underskottet beror i huvudsak på otillräcklig statlig ersättning för ensamkommande barn för vård och behandling. I takt med att den statliga ersättningen upphör, men vårdbehov kvarstår, förs kostnaderna istället till kommunfinansierade verksamheter.

Individ och familjeomsorgen i Lunds kommun har låga standardkostnader, det vill säga kommunens kostnader i relation till den statistiskt förväntade kostnaden, som i Lund är 76 mnkr lägre än förväntat. Sedan år 2015 har nämndens standardkostnader minskat trots stor ökning av inflödet. I lämnad prognos ingår åtgärder som minskar årets prognostiserade underskott.

I denna månadsrapport beskrivs nämndens arbete med att möta kostnadsökningar för försörjningsstöd och externa placeringar samt det ambitiösa arbetet i hela förvaltningen för att möta ett under flera år ökande inflöde av ärenden med ändamålsenliga arbetsätt och metoder.

Socialnämndens effektiviseringar och kostnadsminskningar på 23 mnkr ser efter två månader ut att vara i balans. Bland kostnadsminskningarna ingår tomställda interna lokaler med 9,8 mnkr.

Förvaltningsberättelse

Ekonomi

Resultat

Resultaträkning (431)

(Mnkr)	Utfall feb	Budget feb	Avvikelse feb	Helårsbudget 2020	Helårsprognos 2020	Helårsavvikelse 2020
Intäkter	27,6	23,8	3,9	142,6	145,7	3,1
Kostnader	-135	-127,1	-7,9	-743,1	-776,6	-33,5
Avskrivningar	-0,2	-0,3	0,1	-2	-2	0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-107,6	-103,7	-3,9	-602,5	-633	-30,4
Finansiella intäkter	0	0	0	0	-0,5	-0,5
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0	0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-107,6	-103,7	-3,9	-602,5	-633,5	-31
Kommunbidrag	103,7	103,7	0	602,5	602,5	0
RESULTAT	-3,9	0	-3,9	0	-31	-31

Analys av resultatet

Periodens resultat

Kommunfinansierade verksamheter

Kommunfinansierade verksamheters resultat för perioden januari-februari är -3,4 mnkr. Periodens underskott för externa placeringar och öppna insatser är -2,5 mnkr, underskott för försörjningsstöd är -3,6 mnkr och överskott för övriga kostnader är + 2,7 mnkr.

Periodens utfall (mnkr)	Utfall jan-feb	Budget jan-feb	Avvikelse jan-feb
Ledning, stab och gemensamt	-10,0	-10,3	0,3
Barn, unga och familjestöd	-35,3	-34,8	-0,5
Vuxen	-37,3	-33,2	-4,1
Socialpsykiatri	-24,1	-24,9	0,8
Nettokostnad	-106,7	-103,3	-3,4

Resultatenheter

Resultatenheterna visar totalt ett underskott på -0,4 mnkr för perioden januari-februari. Flyktingverksamheten redovisar ett underskott på -0,5 mnkr och tolkförmedlingen ett överskott på 0,1 mnkr för perioden. Inom flyktingverksamheterna är kostnader på drygt 2 mnkr tillhörande perioden inte periodiserade.

Utfall delverksamhet (mnkr)	Utfall jan-feb	Budget jan-feb	Avvikelse jan-feb
Ensamkommande barn	-3,4	-1,9	-1,6
Vuxna och familjer	2,5	1,4	1,1
Summa flykting	-0,9	-0,4	-0,5
Tolkförmedlingen	0,1	0,0	0,1
Tillståndsenheten	0,0	0,0	0,0

Prognos

Socialnämnden prognostiserar ett underskott på -31 mnkr, varav -22 mnkr avser kommunfinansierade verksamheter (försörjningsstöd -20 mnkr och externa placeringar och öppna insatser -2 mnkr) och -9 mnkr avser resultatenheter (externa placeringar och öppna insatser för ensamkommande barn och unga).

Årets effektiviseringar

Socialnämndens utgångspunkt i arbetet med årets budget och effektiviseringar har varit att hitta möjligheter som leder till så kloka effektiviseringar som möjligt. Målsättningen är att det ska handla om just effektiviseringar med bibehållen eller bättre kvalitet. Vägledande i arbetet har varit brukarnas behov, lagstiftningens intentioner, rättssäkerhet samt att vi ska ha en bra arbetsmiljö och goda förutsättningar att utföra arbetet i förvaltningen. Socialnämndens effektiviseringar och kostnadsminskningar på 23 mnkr ser efter två månader ut att vara i balans. Bland kostnadsminskningarna ingår tomställda interna lokaler med 9,8 mnkr.

Kommunfinansierade verksamheter

Nämndens kommunfinansierade verksamheter prognostiserar ett underskott på -22 mnkr (försörjningsstöd -20 mnkr och externa placeringar och öppna insatser -2 mnkr).

Netto i mnkr	Utfall jan-feb	Budget helår	Prognos helår	Budgetavvikelse helår
Externa placeringar, öppna insatser	-26,2	-143,0	-145,0	-2,0
Försörjningsstöd	-22,4	-113,4	-133,4	-20,0
Summa	-48,6	-256,4	-278,4	-22,0

Tabell: budgetavvikelse per verksamhetsområde

Prognosavvikelse	Externa placeringar, öppna insatser	Försörjningsstöd, utbetalningar	Övrigt	Nettokostnad/nettointäkt
Ledning, stab och gemensamt	0	0,0	0,0	0,0
Barn, unga och familjestöd	-4,4	-3,0	0,0	-7,4
Vuxna	0,0	-17,0	0,0	-17,0
Socialpsykiatri	2,4	0,0	0,0	2,4
Summa	-2,0	-20,0	0,0	-22,0

Externa placeringar och öppna insatser

Årets budget för placeringar och öppna insatser i extern regi är förstärkt med 36,5 mnkr. Under andra halvåret 2019 ökade behovet av placeringar och föregående års kostnad för externa placeringar och öppna insatser var 147 mnkr, att jämföra med årets budget på 143 mnkr. Utgångspunkten i budgetarbete var att gapet på 4 mnkr kan mötas av insatser utifrån en genomförd missbruksutredning:

- Aktivt arbete för att korta placeringstiden.
- Styra över från externa placeringar och öppna insatser till att på ett tidigt stadium kunna erbjuda intern öppenvård.
- Planering av olika boendelösningar kopplat till missbruksvård.
- Samverkan med vård- och omsorgsförvaltningen och Region Skåne i ärenden med delat ansvar.

Socialnämnden reviderar i samband med månadsprognosen för februari tidigare antagande och prognostiserar ett underskott på - 2 mnkr. Underskottet är ett netto av underskott i verksamhetsområde barn, unga och familjestöd och överskott i verksamhetsområde socialpsykiatri.

Verksamhetsområde barn, unga och familjestöds underskott förklaras av 14 pågående ärenden som överförts från den statsbidragsfinansierade verksamheten för ensamkommande barn och unga. Den samlade kostnaden prognostiseras till 8 mnkr, varav 2 mnkr möts av förbättrad prognos inom delverksamheten ensamkommande barn. Prognostiserat överskott inom socialpsykiatri förklaras av färre placeringar till följd av att fyra äldre personer har gått bort.

Externt köpt vård i mnkr	Budget 2019	Prognos 2019	Avvikelse 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Avvikelse 2020
Egenavgifter och Momsersättning	9,5	11,2	1,6	10,3	10,7	0,4
Kostnad (brutto)	-117,1	-158,2	-41,1	-153,3	-155,7	-2,4
Nettokostnad	-107,6	-147,1	-39,5	-143,0	-145,0	-2,0

Försörjningsstöd, utbetalningar

Socialnämndens budget är förstärkt med 2 mnkr, trots att nämnden inte kompenseras för prisutveckling. Årets budget på 113 mnkr är 6 mnkr lägre än 2019 års utfall på 119 mnkr.

I EVP 2021-2023 har socialnämnden lyft fram underskott för försörjningsstöd på - 14 mnkr, vilken revideras i månadsprognosen för februari till - 20 mnkr.

Prognosförändringen beror på:

- Kraftigare kostnadsökningar på grund av försämrat konjunkturläge och effekter till följd av omstruktureringen av Arbetsförmedlingen.
- Kostnadsökningar för hotell och vandrarhem - ett trendbrott mot den positiva utvecklingen 2019, med minskade kostnader för hotell och vandrarhem.

Det går att se ett fortsatt inflöde av ärenden där det finns en komplex social och ekonomisk situation. Många står därför långt från arbetsmarknaden och det har varit försvårande att samverka med Arbetsförmedlingen har minskat under omstruktureringsarbetet som pågår.

Antal hushåll i år som tar emot försörjningsstöd i förhållande till befolkningen kvarstår på samma nivå som december 2019, 1,6% av befolkningen. Snittet för helår 2019 var 1,5% och under januari – februari 2019 hade 1,4% av befolkningen i Lunds kommun försörjningsstöd.

I januari uppbar 1 113 hushåll försörjningsstöd och i februari var antalet hushåll 1 100, att jämföra med budgeterat antal hushåll på 973. Antal hushåll som uppbar försörjningsstöd i snitt 2019 var 1 008 hushåll.

Utbetalt belopp per hushåll och månad har ökat och ligger i snitt på 10,4 tkr, att jämföra med budgeterat snittkostnad på 10 tkr per hushåll och månad. Snittet för 2019 var 10,1 tkr per hushåll och månad. Ökningen beror på ökade kostnader i stort men främst på ökade kostnader för hotell och vandrarhem.

Försörjningsstöd enligt norm är den enskilt största posten och motsvarar 81,6 % av totala andelen utbetalt försörjningsstöd under januari till februari 2020. År 2019 var försörjningsstöd enligt norm i snitt 85 %. Andelen utbetalt försörjningsstöd för hotellkostnader har ökat till 12,8 % för perioden januari till februari 2020. Samma period år 2019 var andelen 11,5%. I snitt 2019 var hotellkostnaderna 8 % av totala andelen utbetalt försörjningsstöd. Andelen hotellkostnader på grund av skyddsbehov ligger procentuellt på 5,4 % för perioden januari till februari 2020, kostnader som i mindre utsträckning kan prognostiseras.

Nämnden arbetar för att motverka kostnadsökningarna genom olika åtgärder:

- Extratjänster med målsättning att ha 120 tjänster vid årets utgång.
- Arbete med att erhålla andra billigare samt långsiktiga boendialternativ.
- Nytt arbetssätt i syfte att aktivt följa upp ärenden på hotell och stötta personer att erhålla andra boendelösningar.
- Strategisk samverkan i kommunen och med Arbetsförmedlingen gällande arbetsmarknadsåtgärder där olika projektansökningar har och ytterligare planeras.
- Översyn och planering av strategiska insatser och arbetssätt som kan ge långsiktiga effekter med start år 2021.

Försörjningsstöd utbetalningar	Avvikelse 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Avvikelse 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Avvikelse 2020
Bidrag, återbetalningar	0,2	3,4	4,0	0,5	3,4	3,8	0,4
Utbetalningar (brutto)	3,0	-114,8	-122,6	-7,8	-116,8	-137,2	-20,4
Nettokostnad	3,1	-111,4	-118,6	-7,3	-113,4	-133,4	-20,0

Resultatenheter

Prognos för nämndens resultatenheter är -9 mnkr på grund av otillräckliga statsbidrag för ensamkommande barn och unga.

Nettokostnader (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Avvikelse 2020
Ensamkommande barn	-15	-43,2	-28,2	-9	-18,0	-9,0
Nyanlända vuxna och familjer	-0,5	24,9	25,4	9	9,0	0,0
Summa flyktingverksamheter	-15,5	-18,2	-2,7	0	-9,0	-9,0
Tolkförmedlingen	0	0,7	0,7	0	0,3	0,3
Tillståndsenheten	0	0,1	0,1	0	-0,3	-0,3

Flyktingverksamheten

Flyktingverksamheten finansieras i huvudsak av statsbidrag, men statsbidragen för ensamkommande barn är otillräckliga för en ekonomi i balans. Den statliga ersättningen räknar med fler i egna bostäder än vad som är möjligt i Lund samt inga i vård och behandling förutom LVU.

Ensamkommande barn

Omfattande åtgärder för att ställa om delverksamheten ensamkommande barn och unga har vidtagits och gapet mellan den statliga ersättningen och Lunds kostnader för olika boendelösningar prognostiseras till -9 mnkr, vilket troligen kan täckas av överskott från delverksamheten vuxna och familjer.

Det nämnden inte klarar av att finansiera är kostnader för externa placeringar som prognostiseras till -9 mnkr, att jämföra med tidigare beräkningar på -11 mnkr. Ersättning för vård medges endast för LVU och LVU-liknande vård som påbörjats före 18-årsdagen.

Av de drygt 300 barn och unga som kommit till Lund sedan 2015 är det i snitt 15,5 personer eller i snitt 14,9 årsplaceringar på helår som har ett vårdbehov 2020.

Nyanlända vuxna och familjer

Delverksamhetens största kostnadsposter är försörjningsstöd och SFI, som utförs av utbildningsnämnden. Prognostiserat överskott för delverksamheten är +9 mnkr, som kan möta underskott från delverksamheten ensamkommande barn.

Kostnaderna för försörjningsstöd, efter avdrag för bidrag och återbetalningar prognostiseras till 21 mnkr och bedöms vara i balans. I januari 2020 var totalt 202 hushåll aktuella för försörjningsstöd före och under etableringstiden. Under februari var motsvarande siffra 197 hushåll. År 2019 var det i genomsnitt 200 hushåll som uppbar försörjningsstöd.

Utbetalt försörjningsstöd per månad och hushåll under januari-februari 2020 var i snitt 11,8 tkr, att jämföra med budgeterad snittkostnad på 12 tkr. År 2019 var utbetalt försörjningsstöd per hushåll i snitt 11,6 tkr.

Åtgärder vid avvikelse

Individ och familjeomsorgen i Lunds kommun har låga standardkostnader, det vill säga kommunens kostnader i relation till den statistiskt förväntade kostnaden som i Lund är 76 mnkr lägre än förväntat. Sedan år 2015 har nämndens standardkostnader minskat trots stor ökning av inflödet. I lämnad prognos ingår åtgärder som minskar årets prognostiserade underskott.

Utöver beskrivna åtgärder i tidigare avsnitt pågår ett ambitiöst arbete i hela förvaltningen för att möta ett under flera år ökande inflöde av ärenden med ändamålsenliga arbetssätt och metoder. Inom nämndens olika verksamhetsområden pågår olika åtgärder:

- Socialnämnden har hög kvalitet till låga kostnader inom området barn och unga. Det är en medveten strategi sedan lång tid tillbaka att arbeta med ett varierat utbud av öppenvårdsinsatser på hemmaplan med hög kvalitet. Översyn har skett av placeringsprocessen för att än mer effektivt arbeta med placering kombinerat med öppenvård och på så sätt minska antalet vårddygn. Tonårsboendet har genomgått en genomlysning för att se hur kostnaderna kan sänkas genom schemaändringar och minskad bemanning. Detta möjliggör kostnadsminskningar på 2,3 mnkr (helårseffekt år 2021).
- Inom flyktingverksamheten har ett stort omställningsarbete skett i delverksamheten ensamkommande barn. Antalet HVB-boenden och stödboenden har kontinuerligt minskats i relation till antal barn. Handlingsplan kommer att tas fram för att planera minskning av delverksamheten vuxna och familjer, i takt med ett minskat mottagande av nyanlända vuxna och familjer.

- Inom verksamhetsområde Vuxen pågår ett omfattande utvecklingsarbete gällande missbruksvård. Flera uppdrag att se över verksamheten har och kommer att delas ut. Inledningsvis handlar det om att kartlägga målgruppens behov följt av att koppla dessa till befintlig verksamhet samt att styra verksamheten mot målgruppens behov.
- En genomgripande utredning av hela socialpsykiatrin startade i början av 2019 för möjliga och hållbara åtgärder för bibehållen kvalitet till lägre kostnader. En kartläggning av målgruppernas behov har skett och detta innebär att insatser i högre utsträckning kommer att styras mot boendestöd i öppna former i stället för gruppboende. Utvecklingen väntas frigöra platser på gruppboendena och förväntningen är att effekten av detta blir att fler av dem som idag bor externt kan flytta hem till Lund samt att minimera användandet av nya externa placeringar.

I övrigt pågår större arbeten i syfte att arbeta mer effektivt:

- Utvecklingsarbete för att vässa organisationen som helhet.
- Utveckling av ett processororienterat arbetssätt i hela förvaltningen för att undvika risk för mellanrum och dubbelarbete.
- Strategisk samverkan gällande arbetsmarknadsåtgärder där olika projektansökningar har gjorts och planeras.
- Utveckling av nya digitala lösningar.
- Samverkan såväl inom förvaltningen som med andra förvaltningar och externa aktörer.

Investeringar

Investeringsredovisning

(Mnkr)	Utfall feb	Helårsbudget 2020	Helårsprognos 2020	Helårsavvikelse 2020
Inventarier	0	-2	-2	0

Analys av investeringar

Investeringsbudgeten för Socialnämnden är avsedd att användas främst för inköp av inventarier och IT utrustning.

Periodens investeringar

Under perioden januari-februari har mindre inköp gjorts för 31 tkr som avser inköp av möbler.

Prognos

Socialnämnden beräknar att disponera 2020 års anslag på 2 mnkr för mindre investeringar i inventarier med mera.